

Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка

Факультет іноземної та слов'янської філології
Кафедра германської філології

 ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету
іноземної та слов'янської філології
_____ А. М. Коваленко
(підпис)
«28» серпня 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Стилістика німецької мови»

Галузь знань **01 Освіта/Педагогіка**

Спеціальність **014 Середня освіта (Мова і література (німецька))**

Освітньо-професійна програма **Середня освіта (Німецька та англійська мови)**

Перший рівень вищої освіти

Мова навчання **німецька**

Погоджено науково-методичною
комісією факультету іноземної та
слов'янської філології

«28» серпня 2020 р.

Голова _____

Семеног О.М., д.пед.н., професор

Суми - 2020

Розробники: кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри германської філології СумДПУ ім.А.С.Макаренка Христенко О.С.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри германської філології

Протокол № 1 від «28» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри
Школяренко В.І., доктор філологічних наук, професор

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	бакалавр	обов'язкова
		Рік підготовки – 4-й
Семестр		
7-й		
Лекції		
12 год.		
Практичні, семінарські		
14 год.		
Лабораторні		
Загальна кількість годин – 90		Самостійна робота
		62 год.
		Консультації
	2 год.	
	Вид контролю: екзамен	

1. Мета вивчення дисципліни

Навчальна дисципліна «Стилістика німецької мови» є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми у циклі професійної підготовки майбутнього вчителя іноземної (німецької) мови.

Програма спрямована на забезпечення базових знань, формування базових навичок і розвиток вмінь, компетентностей у галузі освіти; підготовку висококваліфікованих, конкурентоспроможних учителів німецької мови та зарубіжної літератури, здатних вирішувати типові професійні завдання щодо організації й здійснення навчально-виховного процесу іноземних мов та зарубіжної літератури, володіють професійно вагомими якостями особистості вчителя.

Навчальна дисципліна «Стилістика німецької мови» передбачає розв'язання низки завдань фундаментальної професійної підготовки фахівців вищої кваліфікації, зокрема ґрунтовну мовознавчу підготовку студента, розуміння мови як системи та як динамічної структури, усвідомлення природи і закономірностей її функціонування, особливостей і динаміки процесів, що проходять у мові, мови як результату низки змін, обумовлених власне мовними чинниками, закладеними у природі самої мови, і також позамовними факторами.

Метою навчальної дисципліни «Стилістика німецької мови» є забезпечити студентів умінням визначати стилістичні особливості різних типів текстів на основі аналізу лінгвістичних засобів різних рівнів мови; знаннями системи стилістичних ресурсів мови, стилістичних норм; здатністю здійснювати стилістичний аналіз конкретного мовного матеріалу та мовних явищ різних рівнів.

Курс «Стилістика німецької мови» спрямований на формування у студентів інтегральної компетентності та набору загальних фахових компетентностей.

Інтегральна компетентність передбачає здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.

Загальні компетентності передбачають:

ЗК-2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.

ЗК-3 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК-7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Фахові компетентності передбачають:

ФК-1. Здатність до формування в учнів ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків.

ФК-8. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії іноземної мови; теорії та історії зарубіжної літератури в практиці навчання у базовій загальноосвітній школі.

ФК-10. Здатність дотримуватися сучасних мовних норм з іноземної та державної мови, володіти іноземною мовою на рівні не нижче С1, використовувати різні форми і види комунікації в освітній діяльності, обирати мовні засоби відповідно до стилю і типу тексту.

ФК-11. Здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й породження зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній та письмовій формах державною мовою, іноземною мовою, володіти методикою розвитку зв'язного мовлення учнів у процесі говоріння й підготовки творчих робіт.

ФК-12. Здатність орієнтуватися в літературному процесі країн і народів світу (від давнини до сучасності), спадщині письменників у контексті розвитку літератури, історії, культури, використовувати знання мов і здобутки світового письменства для формування національної свідомості, загальної і мовленнєвої культури учнів, їхньої моралі, міжкультурної толерантності, ціннісних орієнтирів у сучасному полікультурному суспільстві.

ФК-13. Здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу.

ФК-15. Здатність взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використовувати практичний досвід і мовно-літературний контекст для реалізації цілей освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами для вивчення дисципліни «Стилістика німецької мови» є наявність інтегрованих знань, навичок та вмінь отриманих під час вивчення дисциплін професійної підготовки «Теоретична граматики», «Теоретична фонетика», «Лексикологія», «Історія мови», «Практика усного та писемного мовлення» у результаті вивчення яких студенти реалізують здатність здійснювати аналіз мовних одиниць із урахуванням граматичних, семантико-синтаксичних і комунікативних ознак.

Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі результати навчання:

Знання	ПРЗ-1. Знає основні історичні етапи розвитку предметної області. ПРЗ-4. Знає та розуміє сучасні філологічні й дидактичні засади навчання іноземних мов та зарубіжної літератури, мовні норми, соціокультурну ситуацію розвитку іноземної мови, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури й сучасності. ПРЗ-5. Демонструє реалізацію теоретичних й методичних засад навчання іноземної мови та зарубіжної літератури в базовій середній школі.	Продемонструвати достатній рівень знань щодо: 1) основних понять стилістики, розуміння місця стилістики в системі лінгвістичних дисциплін; 2) основних фонетичних та графічних засобів стилістики; 3) шляхів застосування морфологічних категорій для створення стилістичного ефекту в текстах різних типів; 4) типів стилістичного значення; засад стилістичної класифікації лексичного складу німецької мови; класифікації лексичного складу сучасної німецької мови, характеристик основних стилістичних класів слів; 5) шляхів утворення особливостей і принципи класифікації виразних засобів та стилістичних прийомів синтаксису; 5) загальних характеристик та принципів поняття <i>стиль мови</i>, класифікації стилістичних засобів семасіології; знання підходів до класифікації і диференційних ознак функціональних стилів; визначення жанру і типу тексту, індивідуального стилю тексту
Уміння	ПРУ-1. Уміння оперувати базовими	Вміти на достатньому рівні: 1). пояснювати та оперувати

	категоріями та поняттями спеціальності ПРУ-4. Володіє основами професійної культури, уміє створювати, редагувати й перекладати тексти професійного змісту державною та іноземною мовами. ПРУ-6. Застосовує різні види аналізу художнього твору, визначає його жанрову-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору з фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури. ПРУ-8. Використовує гуманістичний потенціал іноземної мови та зарубіжної літератури для формування духовного світу юного покоління громадян України.	основними поняттями лінгвостилістики; 2).аналізувати зв'язок стилістики з іншими дисциплінами та її роль в навчанні англійської мови в школі; 3).пояснювати моделі сегментації тексту; 4).визначати випадки алітерації, асонансу, звукопису, рими та аналізувати їх роль у тексті; 5).визначати основні типи стилістичного значення слова; 6).розкривати критерії класифікації словникового складу; 7).визначати стилістичні функції слів різних класів в текстах різних жанрів; 8).співвідносити виразні засоби синтаксису, що базуються на різних принципах утворення, з синтаксичними та стилістичними прийомами; 9).аналізувати тексти різних жанрів з точки зору їх синтаксичної будови та стилістичних особливостей; 10).пояснювати основні випадки функціонування виразних засобів; 11).застосовувати знання в галузі стилістичної диференціації сучасної німецької мови при читання та аналізі текстів різних жанрів; 12).виявляти в тексті різні композиційно-мовленнєві форми та аналізувати їх роль в конкретних текстових

		фрагментах; 13).здійснювати комплексний стилістичний аналіз фрагментів художнього тексту; 14).вдосконалювати з високим рівнем автономності набути під час навчання в межах курсу кваліфікацію.
Комунікація	ПРК-2. Володіє комунікативною компетентністю з української та іноземних мов (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти), здатний удосконалювати та підвищувати власний компетентнісний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті. ПРК-3. Здатний забезпечувати діалог культур у процесі вивчення іноземних мов та зарубіжної літератури, створювати умови для міжкультурної комунікації.	Ефективно використовувати засвоєну теоретико-методологічну базу у виступах, обговореннях, дискусіях з проблемних питань інтерпретації стилістичних одиниць. Набути достатнього рівня володіння основами професійної культури, здатності створювати та редагувати німецькомовні тексти на основі знання лінгвістичної системи німецької мови, аналізу текстів різноманітного жанрового напрямку. Продемонструвати достатній рівень здатності використовувати знання основних стилістичних виразних засобів та прийомів, що належать до різних мовних рівнів та притаманні різним функціональним стилям задля успішного діалогу культур.

Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала ЄКТС	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
A	Вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань.
B	Вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці
C	Недостатньо повне засвоює навчальний матеріал, намагається застосовувати знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці. засвоєння матеріалу
D	Володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знайомий з основними поняттями навчального матеріалу.
E	Частково володіє навчальним матеріалом, не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації має елементарні нестійкі навички виконання завдання
F	Має фрагментарні знання (менше половини) при незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допускаються суттєві помилки.
FX	Не володіє навчальним матеріалом

**Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів на
практичних заняттях (поточний контроль)**

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Студент у повному обсязі викладає вивчений матеріал, дає правильні визначення понять, вільно послуговується науковою термінологією, виявляє розуміння матеріалу, може обґрунтувати свої судження, застосувати знання практично, навести свої приклади, опрацював різні джерела інформації і творчо використав їх при відповіді, виявляє здатність до оригінальних рішень, та вміння аргументовано висловлювати свою точку зору.
4 бали	Студент добре знає теоретичний матеріал, дає визначення понять, може обґрунтувати свої судження, може систематизувати набуті знання, володіє матеріалом при вирішенні практичних завдань. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки
3 бали	Студент відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки. Викладення матеріалу не в повному обсязі, неглибоке володіння теоретичним та практичним матеріалом без аргументації своїх висновків, без наведення своїх прикладів
2 бали	Студент достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань. Значна кількість помилок.
1 бал	Студент не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Студент не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання письмових тестів (поточний контроль).

Передбачено шість поточних письмових робіт у формі тесту (кожне оцінюється 4 балами), одне письмове підсумкове тестування (максимум 6 балів)

Оцінювання проміжного контролю, тобто поточних письмових тестів на практичних заняттях здійснюється за шкалою від «0» до «4». За кожне правильно вирішене тестове завдання студент пропорційно отримує кількість балів (в залежності від кількості завдань у тесті). Максимальна кількість балів за всю поточну тестову роботу – 4 бали.

Підсумковий тест (що проводиться на передостанньому занятті) оцінюється у 6 балів за тією ж шкалою.

Критерії оцінювання самостійної роботи (поточний контроль)

Самостійна робота передбачає виконання блоків самостійних практичних завдань (елементи лінгвостилістичного аналізу тексту), а також лінгвостилістичний аналіз англomовного текстового фрагменту літературного твору.

Виконання одного блоку самостійних практичних завдань (оцінюється за 5-бальною шкалою), і на основі середнього арифметичного (кількість блоків 7) здійснюється виведення остаточної оцінки за самостійну роботу.

Оцінювання самостійних практичних завдань

5 балів Завдання повністю виконані без будь-яких помилок.

4 бали Завдання повністю виконані але з незначними помилками.

3 бали Завдання виконані не повністю і з помилками.

2 бали Завдання виконані не повністю і зі значними помилками.

1 бал Завдання майже не виконане, окремі пункти завдання виконані, але з суттєвими помилками

0 балів Завдання не виконане

Критерії оцінювання під час підсумкового контролю (екзамен)

Бали	Рівень	Оцінка	Критерії оцінювання
21-25	A	відмінно	Оцінка виставляється за правильну, ґрунтовну та повну відповідь, самостійне наведення адекватних прикладів до теоретичного матеріалу, творче висвітлення проблем та якісне виконання практичного завдання.
16-20	B	добре	Оцінка виставляється за правильну, але недостатньо розгорнуту та ґрунтовну відповідь, самостійне наведення адекватних прикладів до теоретичного матеріалу, нетворче висвітлення проблем та не зовсім якісне виконання практичного завдання.
11-15	C		Оцінка виставляється за правильну, але недостатньо розгорнуту та ґрунтовну відповідь, наведення з певною допомогою викладача адекватних прикладів до теоретичного матеріалу, нетворче висвітлення проблем, виконання практичного завдання з окремими незначними помилками.
6-10	D	задовільно	Оцінка виставляється за в основному правильну відповідь, яка проте відзначається порушенням логіки викладу, неаргументованим висвітленням проблем, помилками у наведенні прикладів до теоретичного матеріалу та недостатньо якісним виконанням практичного завдання.

1-5	E		Оцінка виставляється за в основному правильну відповідь, яка містить певні помилки,втім, відзначається відсутністю логіки викладу, неаргументованим висвітленням проблем, помилками у наведенні прикладів до теоретичного матеріалу та недостатньо якісним і неповним виконанням практичного завдання.
0	FX	незадовільно	Оцінка виставляється за неправильну, неповну відповідь, відсутність міцних знань з питань курсу, за неякісне виконання практичного завдання, неповну відповідь, відсутність міцних знань з питань курсу, за неякісне виконання практичного завдання.

Розподіл балів для екзамену

Поточний контроль							Разом	Сума	Підсумковий (екз.)	Загальна сума
Розділ 1										
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7				
Поточний контроль										
9	10	10	10	10	10	11				
Контроль самостійної роботи										
5										

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	
60 - 63	E	задовільно
35-59	F X	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Засоби діагностики результатів навчання

У відповідності з ОПП при оцінюванні результатів навчання з дисципліни «Стилістика німецької мови» застосовується накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання якості виконання студентами всіх видів аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямованих на опанування навчального навантаження з освітньої програми шляхом поточного контролю та підсумкового контролю (усний екзамен).

Засоби діагностики результатів навчання для поточного контролю

У межах поточного контролю засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з дисципліни «Стилістика» є усні відповіді студентів та виконання завдань на практичних заняттях, поточні тестові (письмові) роботи (відкриті та закриті тести), підсумковий тест, виконання практичної самостійної роботи. Курс передбачене одне письмове підсумкове тестування (максимум 6 балів) та шість поточних письмових робіт у формі тесту (кожне оцінюється 4 балами).

Засоби діагностики результатів навчання для підсумкового контролю

По завершенню вивчення курсу передбачено загальне сумарне оцінювання за підсумками поточного контролю та підсумкового контролю - екзамену. Підсумковий контроль знань здійснюється шляхом проведення усного екзамену.

Зразок завдань екзаменаційного білету для підсумкового контролю:

Екзаменаційний білет складається з 3 завдань. Приклад білету:

Definieren Sie die Stilistik als Disziplin. Erörtern Sie das Objekt, Subjekt und Aufgaben der Disziplin.

Metapher und Metonymie als Stilmittel.

Nennen Sie die wichtigsten stilistischen Besonderheiten eines Textauszugs.

Питання для підсумкового контролю.

1. Стилістика як дисципліна лінгвістики. Предмет, об'єкт та завдання вивчення стилістики
2. Історія становлення стилістики
3. Зв'язок стилістики з іншими лінгвістичними дисциплінами
4. Макростилістика і мікростилістика
5. Графостилістика. Основні поняття
6. Фоностилістика. Основні поняття
7. Графічна образність

8. Стилістичні функції застарілої лексики
9. Неологізми. Їх види.
10. Роль термінів у науковому та інших стилях мови.
11. Жаргонізми/сленгізми та арготизми.
12. Діалектизми в номінативній та стилістичній функції.
13. Словотвір з точки зору стилістики
14. Типи фразеологічних одиниць за способом з'єднання компонентів.
15. Іменник та дієслово з точки зору стилістики.
16. Категорія роду та числа у стилістичному плані.
17. Активні, пасивні й безособові конструкції.
18. Зіставна характеристика простих та складних речень
19. Частки і їх стилістичні особливості
20. Порядок слів і його стилістичні особливості
21. Функції вставних слів у художніх та нехудожніх текстах.
22. Пряма, непряма і невласне пряма мова, їх стилістичні можливості.
23. Метафора і метонімія
24. Характеристика стилістичних фігур і засобів.
25. Типи іронії
26. Фігури опозиції
27. Фігури заміщення
28. Стилістичні можливості прикметників і займенників
29. Комунікативні типи речень
30. Фігури випущення/омісії

Програма навчальної дисципліни

Інформаційний зміст навчальної дисципліни.

Тема 1. Стилістика як наука. Основні поняття.

Стилістика як лінгвістична дисципліна. Її об'єкт, предмет та основні завдання дослідження. Стилістика в системі лінгвістичних дисциплін. Поняття стилю, типи стилів (індивідуальний, функціональний, стиль типів текстів), історія розвитку стилістики, актуальні проблеми стилістики.

Тема 2. Фоно- і графостилістика.

Фоностилістика та основні стилістичні прийоми. Стилістична значимість фонетичних явищ і категорій. Звуконаслідування. Алітерація. Асонанс. Ритм, Рима. Взаємодія звучання та графіки. Графон як відхилення від графічного стандарту/орфографічної норми. Особливості шрифту. Графічна образність.

Тема 3. Лексична стилістика.

Значення слова як мовний феномен. Стилістична диференціація лексики. Стилістичне значення слова. Види стилістичного значення. Слова, що мають лексико-стилістичну парадигму. Слова, що не мають лексико-стилістичної парадигми. Поетизми, архаїзми, варваризми та іноземні слова, стилістичні

неологізми, історизми, екзотизми, запозичення, терміни і фахова лексика. Стилiстичнi функцiї розмовної лексики: розмовнi слова, загальний сленг, спеціальний сленг, діалектизми, вульгаризми. Стилiстичнi функцiї фразеологiї.

Тема 4. Стилiстична морфологiя.

Стилiстичнi аспекти морфологiї. Стилiстичнi прийоми на морфологiчному рiвнi. Словотвiр iз точки зору стилiстики. Можливостi стилiстичної виразностi iменникiв. Стилiстичнi можливостi категорiї числа i вiдмiнку. Стилiстичнi можливостi прикметникiв, числiвникiв, займенникiв. Стилiстичнi можливостi прислiвникiв i часток. Стилiстичнi можливостi вживання дiєслiв.

Тема 5. Синтаксична стилiстика. Синтаксичнi виразнi засоби.

Поняття про виразнi засоби та стилiстичнi прийоми на синтаксичному рiвнi. Обсяг речення. Порядок слiв в реченнi i його стилiстичний потенцiал. Скорочення елементiв структури речень (елiпсис, апосiопеза, називнi речення, асиндетон). Засоби, що ґрунтуються на повторi деяких елементiв структури речень (звичайне повторення, обрамлення, анадиплосис, синтаксична тавтологiя, полiсиндетон, емфатична побудова, вставнi конструкцiї). Стилiстичнi прийоми синтаксису: прийоми, заснованi на взаємодiї синтаксичних конструкцiй декiлькох контактних пропозицiй або речень (паралельних конструкцiй, хiзмус, анафори, епiфори). Прийоми, що заснованi на взаємодiї типiв i форм зв'язкiв мiж пропозицiями та реченнями (парцеляцiя або смислове вiдокремлення, суряднiсть замисть пiдрядностi, пiдряднiсть замисть сурядностi). Комунікативнi типи речень.

Тема 6. Потенцiал лексичного значення i емотивнiсть як предмет стилiстичної семасiологiї

Емотивне i логiчне значення. Первинне i контекстуальне значення (метафора, метонiмiя, iронiя, контекстуальнi типи iронiї). Вiдмiнностi мiж метафорою i метонiмiєю. Типи метафори i метонiмiї. Взаємодiя логiчного i номiнального значення: Антономазiя. Епiтет.

Засоби образностi. Порiвняння.

Тема 7. Макростилiстика i стилiстика тексту.

Основнi категорiї тексту та композицiя тексту. Перспективацiя. Типи мовлення у прозi. Стилiстика функцiональних стилiв: проблеми, визначення, класифікацiя. Функцiональнi стилi сучасної нiмецької мови.

Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	Усього	У тому числі		
		лекції	практичні	консультації
Тема 1. Стилїстика як наука. Основні поняття	11	2	2	7
Тема 2. Фоно- і графостилїстика	11	2	2	7
Тема 3. Лексична стилїстика	13	2	2	9
Тема 4. Стилїстична морфологія	10	2	2	6
Тема 5. Синтаксична стилїстика	15	2	2	11
Тема 6. Потенціал лексичного значення і емотивність як предмет стилїстичної семасіології	16	2	2	12
Тема 7. Макростилїстика і стилїстика тексту	14	0	2	10
Усього	90	12	14	62

Теми лекційних занять

№	Назва теми	Кількість годин
1	Стилїстика як наука. Основні поняття	2
2	Фоно- і графостилїстика	2
3	Лексична стилїстика	2
4	Стилїстична морфологія	2
5	Синтаксична стилїстика	2
6	Комбінація та переніс значення як предмет стилїстичної семасіології	2
Усього		12

Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин
1	Стилїстика як наука. Основні поняття стилїстики. Актуальні питання і завдання дисципліни	2
2	Фоно- і графостилїстика	2
3	Лексична стилїстика	2
4	Стилїстична морфологія	2
5	Синтаксична стилїстика	2
6	Стилїстична семасіологія	2
7	Макростилїстика і стилїстика тексту. Лінгвостилїстичний аналіз тексту	2
Усього		14

Самостійна робота

№	Назва теми	Кількість годин
1	Стилістика як наука. Основні поняття, історія розвитку – стилістика і риторика, основні завдання, об'єкт і предмет дослідження	7
2	Фоно- і графостилістика	7
3	Лексична стилістика	9
4	Стилістична морфологія	6
5	Синтаксична стилістика	11
6	Потенціал лексичного значення і емотивність як предмет стилістичної семасіології	12
7	Макростилістика і стилістика тексту. Стилістичний аналіз типів тексту	10
Усього		62

Рекомендована література

Основна:

1. Fleischer, Wolfgang/Michel,Georg/Starke,Günther. Stilistik der deutschen Gegenwartssprache.-Leipzig: Bibliographisches Institut,1993.-341S.
2. Hoffmann,Michael.Stil und Text.-Tübingen:Narr,2017.-267S.
3. Sanders ,Willy.Das neue Stilwörterbuch-Darmstadt:WGB,2007.-265S.
4. Sowinski,Bernhard.Stilistik.-Weimar:Metzler,1999.-400S.
5. Сушко-Бездєнежних М.Г. Stilistik des Deutschen.-Суми:СумДПУ ім..А.С.Макаренка,2011-120 с.

Додаткова:

6. Девкин В.Д.Занимательная лексикология.-М.:Владос,1998.-312с.
7. Тимченко Є.П. Порівняльна стилістика німецької та української мов.- Вінниця:Нова книга,2006.-240с.